

Blog

[Home](#) / [Διαδίκτυο](#) / [Social Media](#)

Social Media, Διαδίκτυο

Πως θα εντοπίσουμε τα fake news στο διαδίκτυο;

 Posted by [Ελένη Καρανάου](#)

Οι ψευδείς ειδήσεις (fake news) δεν είναι ένα νέο φαινόμενο. Το κύριο στοιχείο τους το οποίο έχει αλλάξει μόνο, είναι ο τρόπος με τον οποίο διαδίδονται. Αυτός ο “νέος” τρόπος με τον οποίο διαδίδονται λοιπόν, γίνεται μέσω του διαδικτύου. Εφημερίδες, περιοδικά και ειδησεογραφικά γραφεία, έχουν αποκτήσει τον δικό τους ιστότοπο, το διαδικτυακό τους κανάλι και τα δικά τους ηλεκτρονικά “έντυπα” για να εκμεταλλευτούν την ευρεία ανάπτυξη του διαδικτύου. Η πρόσβαση στα μέσα αυτά είναι αρκετά εύκολη στο διαδίκτυο, με αποτέλεσμα να αποτελούν πηγή ενημέρωσης για όλους μας.

Επομένως, οι ψευδείς ειδήσεις είναι ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες που παρουσιάζονται ως ειδηση. Συχνά έχουν ως στόχο να βλάψουν τη φήμη ενός ατόμου ή μιας οντότητας ή να κερδίσουν χρήματα μέσω διαφημιστικών εσόδων. Οι ψευδείς ειδήσεις εμφανίζονται με διάφορες μορφές (ειδήσεις, εικόνες, βίντεο) και την ίδια στιγμή διαφεύδονται δύσκολα. Ο σκοπός των ψευδών ειδήσεων είναι είτε εμπορικός, είτε για την δημιουργία κίνησης προς μία ιστοσελίδα (clickbait), είτε πολιτικός (παραπληροφόρηση).

Οι ψευδείς ειδήσεις έχουν επιπτώσεις και κινδύνους. Αρχικά, οι επιπτώσεις των ψευδών ειδήσεων, υπό νομικό πρίσμα, φαίνεται πως μπορεί να είναι πολυσήμαντες καθώς οι ειδήσεις αυτές παραπληροφορούν τον πολίτη, με συνεπακόλουθη παραβίαση των θεμελιωδών του δικαιωμάτων του. Σε πρακτικό επίπεδο, οι ψευδείς ειδήσεις στο διαδίκτυο μπορούν να είναι επιβλαβείς, με δεδομένο τον τρόπο με τον οποίο γίνονται γνωστές και προσβάσιμες στο ευρύ κοινό. Η πιο επιβλαβής επίδραση ψευδών ειδήσεων είναι η διάδοση του αναληθούς περιεχομένου τους. Το άτομο το οποίο αποτελεί στόχο τέτοιων δημοσιεύσεων αντιμετωπίζει τους κινδύνους που απορρέουν από τα κίνητρα των όσων τα διαδίδουν. Η επιρροή του αποδέκτη μπορεί να οδηγήσει στην επακόλουθη χειραγώγηση, τρομοκράτηση, προκατάληψη και περιθωριοποίησή του. Λόγω του ήδη μεγάλου αριθμού πληροφοριών διαθέσιμων στο διαδίκτυο, και της δυσκολίας “φιλτραρίσματος”, από τη χρήση διαδικτυακών μέσων, οι ειδήσεις αυτές είναι δύσκολο να διασταυρωθούν και να επιβεβαιωθούν.

Πως δημιουργούνται οι ψευδείς ειδήσεις;

Στα ψηφιακά μέσα κοινωνικής δικτύωσης, υπάρχουν εκατομμύρια προγράμματα λογισμικού, τα λεγόμενα bots, αυτά, είναι ευφυή προγράμματα λογισμικού που υλοποιούν αλγορίθμους της Τεχνητής Νοημοσύνης και της Μηχανικής Μάθησης. Πλατφόρμες κοινωνικών δικτύων όπως το Facebook φιλοξενούν εκατομμύρια bots που διαδίδουν ψέματα. Τα bots, μεταδίδουν και αναμεταδίδουν μεγάλο όγκο ψευδών πληροφοριών. Δημιουργούν την εικονική εντύπωση πως μια πληροφορία, ανεξάρτητα από την ακρίβειά της, συγκεντρώνει πολλούς υποστηρικτές. Το φαινόμενο είναι γνωστό ως “echochamber” (δωμάτιο αντίκρουσης), δηλαδή όπως ένας κλειστός χώρος με αντίλαλο ευνοεί την ενίσχυση και τη διάδοση του ήχου, έτσι και ένα κλειστό κοινωνικό δίκτυο ατόμων, με κοινές πεποιθήσεις, ευνοεί τη διάδοση ειδήσεων που επιβεβαιώνουν τις πεποιθήσεις των ατόμων της ομάδας. Τα bots, χρησιμοποιούν 2 τακτικές για την διάδοση των ψευδών ειδήσεων:

1. Δημοσιεύουν ψευδές περιεχόμενο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συνεχόμενα.
2. Χρησιμοποιούν ψευδείς πληροφορίες για να σχολιάσουν κάτω από δημοσιεύσεις άλλων χρηστών.

ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΑΡΘΡΑ

 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΗ ΠΛΟΗΓΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ – CSII INSTITUTE
 22/09/2021

 ΤΟ INSTAGRAM ΘΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ FRIEND MAP: ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΜΕΩ ΤΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ
 14/03/2024

 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ BITCOIN; ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΡΥΠΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΟΥΝ
 13/03/2024

 Η ΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΦΛΟΡΙΝΤΑ ΨΗΦΙΖΕΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΙ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΤΩ ΤΩΝ 16 ΕΤΩΝ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ
 12/03/2024

 ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΙ: ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ;
 10/03/2024

 Η GOOGLE ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ ΝΑ “ΕΣΘΑΦΑΝΙΣΕΙ” ΤΙΣ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ
 08/03/2024

 ΤΟ GOOGLE CHATBOT ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΟΙΚΕΙΟΠΟΙΗΣΗ (CULTURAL APPROPRIATION) ΑΠΟΚΤΑ ΝΕΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
 07/03/2024

 ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ CAMBRIDGE ΔΕΙΚΝΕΙ ΟΤΙ Η ΕΙΚΟΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (VR) ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΙΧΝΕΥΣΕΙ ΠΡΩΙΜΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ALZHEIMER
 06/03/2024

 Η FTC ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΠΡΟΣΤΙΜΟ 16.5 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΔΟΛΑΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟ AVAST ΓΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ
 05/03/2024

Όμως, η πλειοψηφία των αναμεταδόσεων ψεύτικων ειδήσεων γίνεται από εμάς τους πραγματικούς χρήστες των ψηφιακών κοινωνικών δικτύων, και όχι από τα bots. Σημαντικό ρόλο επίσης, στην παραπλάνηση των χρηστών έχουν και οι τίτλοι “δολώματα”, γνωστά ως “clickbaits”. Είναι προκλητικοί τίτλοι και εικόνες άρθρων που κατευθύνουν το χρήστη στο να κάνει click πάνω στο σύνδεσμο που θα τον οδηγήσει σε μια ιστοσελίδα που παρουσιάζει ψευδείς ειδήσεις. Οι δημιουργοί των clickbaits εκμεταλλεύονται την περιέργεια του αναγνώστη να διαβάσει μία “προκλητική” είδηση. Ακόμα υπάρχουν και τα “Trolls”, δηλαδή άτομα τα οποία φτάνουν ψεύτικους λογαριασμούς σε κοινωνικά δίκτυα με σκοπό την παραπληροφόρηση και την αναπαραγωγή θεωριών συνωμοσίας, έτσι, εκούσια διαδίδουν ψευδείς πληροφορίες για να υποστηρίξουν διάφορες ιδεολογίες. Αναφέρουν συκοφαντικά σχόλια ώστε να προκαλέσουν δυσάρεστα για συγκεκριμένα δημόσια πρόσωπα σε όλους τους άλλους.

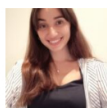
Πως να εντοπίσουμε όμως ποιες ειδήσεις είναι ψευδείς;

1. Ελέγξτε το μέσο μαζικής ενημέρωσης που δημοσίευσε την είδηση. Ψάξτε πληροφορίες σχετικά με την ιστοσελίδα και διασταυρώστε τις πληροφορίες που παρέχει με άλλες πληροφορίες.
2. Ελέγξτε τον συντάκτη. Η ταυτότητα ενός αξιόπιστου συντάκτη είναι εύκολο να πιστοποιηθεί. Αν το όνομα του συντάκτη είναι περίεργο, ή αποκύημα φαντασίας τότε πολύ πιθανό το περιεχόμενο του άρθρου να είναι ψευδές.
3. Ελέγξτε τις αναφορές - πηγές. Εάν μία είδηση χρησιμοποιεί ανώνυμες ή καθόλου πηγές, τότε ενδέχεται να είναι ψευδές. Οι πηγές πρέπει να είναι επιστημονικά έγκυρες, να υπάρχουν γενικά αναφορές σε ειδικούς, και οι ειδικοί αυτοί να είναι υπαρκτά πρόσωπα.
4. Ελέγξτε το URL. Παράξενες, μακροσκελεις και μπερδεμένες διευθύνσεις URL θα πρέπει να σας βάζουν σε σκέψεις. Για αυτό, κοιτάξτε τη διεύθυνση της ιστοσελίδας στην μπάρα του browser σας. Συχνά, το «ψεύτικο» URL διαφέρει από το αυθεντικό κατά μία μόνο προσθήκη, όπως μια παύλα ή μια κατάληξη (π.χ. “.net”).
5. Μη μένετε στο τίτλο. Πριν αναδημοσιεύσετε πληροφορίες και περιεχόμενο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή πριν καταλήξετε σε συμπεράσματα σχετικά με μια είδηση, βεβαιωθείτε ότι την έχετε διαβάσει και ότι έχετε αξιολογήσει την αξιοπιστία της.
6. Επίσης, σκεφτείτε αυτοκριτικά τις απόψεις σας και κυρίως τις προκαταλήψεις σας. Σε πολλές περιπτώσεις οι χρήστες μεταδίδουν ψεύτικες ειδήσεις γιατί απλά αυτές ικανοποιούν τις προσωπικές τους απόψεις και κυρίως τις πολιτικές τους πεποιθήσεις.
7. Δείτε την ημερομηνία. Η αναμετάδοση ετεροχρονισμένων ειδήσεων δεν σημαίνει πως σχετίζονται με τρέχοντα γεγονότα.
8. Να θυμάστε πως η σάτιρα και η παρωδία είναι απλά ένα αστείο, και ας μοιάζουν συχνά με ψευδείς ειδήσεις δεν είναι.
9. Προσοχή στους υπερβολικούς τίτλους. Πιθανόν, να πρόκειται για clickbait.
10. Τέλος, εάν έχετε ακόμα αμφιβολίες ρωτήστε κάποιον ειδικό ή ανατρέξτε σε ιστότοπους ελέγχου γεγονότων. (Παράδειγμα τέτοιου site στην Ελλάδα είναι τα ELLHNIKA HOAXES).

Επομένως, το πρώτο βήμα προφύλαξης από τις ψευδείς ειδήσεις οι οποίες έχουν παραπλανητικούς και κακόβουλους σκοπούς, είναι η επίγνωση του φαινομένου αλλά και των τρόπων με τους οποίους διαδίδονται αυτές. Δεύτερο βήμα προφύλαξης είναι η δική μας προσπάθεια να ξεχωρίσουμε με τους παραπάνω τρόπους αν αυτό που διαβάζουμε είναι έγκυρο ή εάν πρόκειται για ψευδείς είδηση.

Πηγή: www.ipaidia.gr

www.lawspot.gr

Ελένη Καρανάου

Ονομάζομαι Ελένη Καρανάου και είμαι φοιτήτρια στο τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου πανεπιστημίου. Εθελοντικά είμαι μέλος στην προσβάσιμη πολυτροπική ηλεκτρονική βιβλιοθήκη για έντυπο- ανάπηρους αναγνώστες (AMELib) και είμαι μέλος του εργαστηρίου αστεακής εγκληματολογίας. Αυτόν τον καιρό πραγματοποιώ την πρακτική μου στο CSii.

< Προηγούμενη ανάρτηση

Επόμενη Ανάρτηση >

CSI INSTITUTE

Ποιοι Είμαστε

Φωτογραφίες

Επικοινωνία

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Διαδίκτυο

Ψυχική υγεία

Τεχνολογία

ΔΡΑΣΕΙΣ CSii

Ψηφιακές Ακαδημίες

Ημερίδες

CSii Lab

ΧΡΗΣΙΜΑ LINKS

GDPR - Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Πολιτική Cookies

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ελάτε σε επαφή μαζί μας και ένας εκπρόσωπός μας θα επικοινωνήσει άμεσα μαζί σας.

☎ Τηλέφωνο: (+30) 215 215 1011

✉ Email: info@csii.gr

